

6 - שיח יהודי-דתי בדבר זכויות אדם: שלב ה' חברותא/קבוצות:

אברהם יהושע השל ומרטין לותר קינג

הצעדה בעצרת המחאה, השני מימין השל והרביעי מימין מרטין לותר קינג

השראה לשיח יהודי-דתי בדבר זכויות אדם, נמצאת בדבריו של אברהם יהושע השל כמנהיג דתי המבקש להציג את בשורת היהדות לעולם המודרני. השל אחד הפילוסופים היהודים החשובים של המאה ה-20, ומן הדמויות הבולטות במאבק למען זכויות האזרח בארצות הברית. השל נולד בשנת 1907 בפולין, בן למשפחת אדמו"רים מיוחסת. הוא למד באוניברסיטה בברלין, ולאחר מכן היגר לארצות הברית. השל היה ידידו של מרטין לותר קינג, מנהיג המאבק וצעד אתו יד ביד בעצרת המחאה הגדולה. השל טען כי "זכויות אדם הם האינטרסים של א-לוהים"

וכך קינג והשל, יחד עם הנהגה משותפת

של אנשי דת יהודים ונוצרים שחורים ולבנים צעדו שלובי זרועות ומעוטרי זרי פרחים בראש מצעד השלישי מהעיר סלמה למונטגומרי בירת אלבמה במטרה לדרוש את זכויותיהם של האזרחים השחורים להירשם בספר הבחורים. השל פתח את המצעד בקריאת מזמור כ"ז בתהילים "לדוד ה' אורי וישעי" ואמר אחר כך שהצעדה הייתה מעשה דתי "הרגשתי שרגליי מתפללות" וכך כתב באחת משיחותיו:

...יש עליות ויש ירידות ברגע זה ממש, אנו נמצאים בירידה. יש שפל אנו נתקלים בהתחדשות של דעות קדומות, וזו כמוה כרעל. כאדם המסור לאמונה התנ"כית הייתי אומר כי האנושות ממשיכה לחיות הודות לוודאות כי יש לנו אב אחד ... הרעיון לדון אדם על פי צבעו אם שחור או חום או לבן אינו אלא מחלת עיניים.

או במקום אחר כתב

האכפתיות לכבודו של האדם השחור מוכרחת להיות עיקרון מפורש בין עיקרי האמונה שלנו. כל הפוגע באדם שחור, בין שהוא בעל בית ובין שפועל, תהא זו מלצרית או נערת מכירות, אשם בפגיעה במלכות א-לוהים...מעשה אלימות הוא מעשה של חילול קודש. יהירות כלפי אדם אחר כמוה כנאצה כלפי א-לוהים".

קראו את דבריו של השל בהמשך העמוד, מה דעתכם? מה הוא מוסיף בדבריו?